

JONÁS

Jonás kakë uni Diosan
kakësokin 'aisamatani
abá ñuikë bana

1 ¹Achúshi nètën ka Diosan Israel menu 'ikë uni, Amitainën bakë bëchikë Jonás a kakëxa:

²Anu kuanxun kamina, chaiira ëma Nínive kakë Asiria menua bukukë unikama 'ëx kikë bana ñuixunkin kai kuantu 'ain, 'ënbi kana atun ñu 'atima 'aia isan usa 'ain kana a ëma këñuti 'ain.

³Ësokin kakëxbi ka Jonás Diosan kakësabiokin 'aíma, uisaxira kara abátu 'ikë kixun pain sinántankëx, anuaxa manë nunti Jope kakë ëmanu kuani chikiti anu kuan-kinbi ka, achúshi manë nunti 'uraira menu 'ikë ëma Tarsisnu kuantu 'uramashi 'ikë mërakëxa; mëraxun ka anun kuanuxun kupíokëxa, kupíotankëx ka anun kuani 'iruakëxa.

⁴Irukiani kuankëbëtanbi ka Diosan suñúan kushiira bëkinun 'imiakëxa, usakin 'imikëx 'ikuatsinkin suñuanën bëkakëxun ka parúmpapa bëchunan manë nunti kushiira bëchukin tukapatisa okin 'akëxa.

⁵Usai 'ikëbë ka an manë nunti nikinkë unikamax 'itsaira rakuéakëxa, rakuëkin ka atun dios achúshi achúshixun

atuisa 'akinun kixun ñukákankëxa. 'Aínbi ka atun diosan 'akianma 'ikën, usai 'urainra 'ikëbëtan ka manë nuntisa bëspúruu urutanun kixun anua 'ikë ñukama parúmpapanu puakëxa. Usakin 'akamainun ka Jonás manë nunti kataitsi 'ukëmëu anu ñu puruti 'akë anu kuabúax 'aímai napëkëti 'uxkë 'iakëxa.

⁶Usai 'ikëbëtan ka manë nuntinu 'ikë aín kushi an, anu kuanxun Jonás kakëxa:

—¿'Uxkënan tapun min kaina añu ënuxun 'ain? ¡Nirukin kamina min Dios munuma banakin ñukati 'ain! Usakin mi ñukákëxun ka numi sinánkin nu 'akinti 'ikën.

⁷Usa 'ain ka an manë nuntinuxun bërúankë unikama anua Jonás kuankë 'ain, bëtsibë bëtsibë kánani kikankëxa:

—Bëri kananuna uixira 'uchakë 'ain karanuna ësa ñu inuti kixun 'unánti 'ai xiak kanankëxa.

Kananxun ñuratsukun tankëxbi ka anúan tankë ñura ax Jonásmi ki pakëakëxa.

⁸Usakin 'akëbëtan ka kakëxa:

—Nukama kamina kati 'ain. ¿Añu ñu maruti bëi kaina ënë manë nuntin uan? ¿Uinuax kaina aín? ¿Uinu 'ikë menu 'ikë kaina

mix 'ain? ¿Uisa ñakánu 'ikē uni kaina mix 'ain?

⁹Ĕsokin kakēxun ka Jonásñen atu kakēxa:

—'Ĕx kana Israelkama 'ain, usa 'ixun kana 'en 'Ibu Dios naínu 'ikē a rabin, an ka parúmpapa 'imainun me uniokēxa.

¹⁰⁻¹¹Usakin kakin ka Jonásñen manē nunti chaira anu tēkē unikama 'Ĕx kana Dios kikēsokin 'aisama tani abati uá kixun atu kakēxa, kakēxun kuati 'itsaira rakuékin ka atun kakēxa:

—¿Uisa kupín kaina min usokin ñu 'an? Ĕsokin kakēxun iskinbi parúmpapa 'aisamaira béchunia isi rakuékin ka atun Jonás ñukákēxa: ¿Uisa karanuna mi parúmpapa 'ain béchunkē bukubutanun oti 'ain?

¹²Kixuan kakankēxun ka Jonásñen —'en kana asérabi upíokin 'unanin Diosan kakē-sabi oi 'Ĕx 'ikēma kupín ka nētē

masákuatsinkēbē parúmpapa 'aisamaira béchunia, usa 'ain kamina 'Ĕe aín béchunkēa bukubutanun parúmpapanu niti 'ain —kixun ka Jonásñen kakēxa.

¹³Usai 'imainun ka an manē nunti nikinkē unikaman atun kushibētanbi me 'urama oti sinánxun inákankēxa 'ixunbi ka 'akanma 'ikēn, usakin 'akēbēbi ka parúmpapa atianra aín béchun tuki kushiakēxa. ¹⁴Usai 'ikēbētan ka munuma banakin an 'akinun kixun ñukákin Dios Ĕsokin kakankēxa: Dios nukamina Ĕnē unin 'ucha kupín bamanun 'imitima 'ain. 'Ianan kamina axa ñu 'atima 'akēma 'aish bamakēbētan, nukamaxnu anun 'uchakēsa 'inun 'imitima 'ain, usa 'ixun kamina mix Dios 'ixun uisakin kaina 'aisatani usakin ñu 'ain.

¹⁵Ĕesai pain kitankēxun ka Jonás bitankēxun parúmpapanu

Jonás parumpapanu nia.

nikankëxa, usokin 'akëbëshi ka parúmpapa aín bëchunkë nëtëakëxa. ¹⁶Usai 'ia isi ka an manë nunti nikinkë unikama 'itsaira rakuéti asérabi ka Jonásnën rabikë Dios anu 'ikë kixun sinani 'itsaira rakuékankëxa, rakuéti ka ñuina kananuna xaroxunti 'ai kixun xaroxuankëxa 'axuni ka ënëx kuni ka asérabi a rabiti Dios a 'ikë kixun kikankëxa.

¹⁷'Aínbi ka Diosan bakanu 'ikë ñuina chaiira bainanmë 'ëo achúshi an Jonás éti nankë 'iakëxa. Usokian 'akëx ka Jonás rabé 'imainun achúshi nëtë 'ianan rabé 'imainun achúshi imé ñuina chaiira bainanmë 'ëo aín pukunu 'iakëxa.

**Jonásnën Dios ñuká
ñuikë bana**

2 ¹Usa 'ain ka Jonásnën aín 'Ibu Dios bainanmë 'ëo chaiira aín puku 'ukëmëuxunbi ñukákin, ²ësokin kakëxa:

'itsaira tëmëra kin kana mix
'ën Dios 'ikë 'akinun mi
ñukan,
ñukákëxun kamina anuax
bamatisa anuabi 'ën bana
kuakin 'ë 'akian.

³ Min kamina an manë
nunti nikinkë unikaman
parúmpapa nëbëtsi aín
nëminra anu 'ë ninun
'amian,
'amikëxun nikë ka parúmpapa
xobukë an 'ë biaxa.
Bitsia ka aín bëchunkë
chaiirabu an 'ë nanénkin
mapuaxa.

⁴ Usakin 'akëxun kana mi 'ura
'inunmi 'ë ënkësa tankin;
uínsaranbi kana anuxun
mi rabiti xubunu
atsíntëkëntima 'ai kixun
sinan.

⁵ Parúmpapa 'umpaxan
ka chikítisama okin 'ë
nanénkin bëarakë 'iaxa;
'ianan kana parúmpapa
nëmin 'ukëmëu 'ikë ñu
koókëkaman 'ën maxká
këñunbi 'ë ranëarukësa tan.

⁶ Usai 'i kana me kini
'ukëmëuira nipakëkësa
'ixun;
jënuax kana uínsaranbi
chikítima 'ai kixun sinan!
'aínbi kamina mix 'ën 'Ibu
Dios 'ixun, bamatisa 'ikëbi
'ë iémian.

⁷ Usa 'ain kana kushiñumasa
tani kana bamati 'ai kixun
sinani,
mimi sinan;
sinánkin ñukákëxun kamina
mix Dios 'ixun anuxun, mi
rabiti xubu upíra anuxun
'akësokin naínuxunbi 'ën
mi ñukákëxun kuan.

⁸ Uin kara unínbia a
rabinuxun bëtsi ñukama
'akë a rabikin,
Dios axa iémianankë a éanxa;

⁹ 'aínbi kana 'ën mi asábi ka kai
kuëénkin rabiti 'ain rabikin,
kana ñuina 'atankëxun
xaroxunti 'ain;
usakin 'akín kana uisokin
'axunuxun karana mi ka
usabi okin 'ati 'ain:

¡Mixēshi kamina axa
iémianankë Dios a 'ain!

¹⁰ Usa 'ain ka Diosan bakanu
'ikë bainanmë 'ëo chaiira
axa parúmpapa kuëbí
me 'urama anu Jonás
ëni anákin chikinun
'imiakëxa.

**Diosan a mi sinania
Nínivenu 'ikë unikama
masó ñuikë bana**

3 ¹Amiribishi ka Diosan Jonás
ësokin katëkëankëxa: ²Anu
kuanxun kamina chaiira ëma
Nínive kakë anu tsókë unikama
'ën mi kakë banakama ñuixuni
kuanti 'ain.

³Kakëx ka Jonás Nínive kakë
ëmanu Diosan kakësabiokin 'ai
kuankëxa. Nínive kakë ax ka
chaiira ëma 'aish, rabé 'imainun
achúshi nètë 'imi anun kuainsa
'iakëxa. ⁴Usa 'ain ka Jonás kuanx
a ëmanu atsíntankëx munuma
banakin Diosan kakë banakama
anu 'ikë unikama kai achúshi
nètë 'imi niakëxa. Nikin ka
ësokin kakëxa, ënuax cuarenta
nètë 'ikëbë ka Nínive kakë ëma
ënëx Diosan 'atimokin masókë
'ianan 'aisama okë 'iti 'ikë kixun
ka kakëxa.

⁵Usokian ñuixunkëxun kuati
ka a ëmanu 'ikë unikama ñuñu
'imainun ñuñuma unikamabë,
kamabi uni axa a ëmanu tsókë
akamax Diosmi sinani kamáxbi
kananxun, añu ñubi pima samáti
atun chupa xëni pañuanan chupan
mapúkankëxa.

⁶Usaia 'ikankë a ka Nínivenu
'ikë 'apun kuakëxa, kuati ka anua
tsókë anuax nirukiani kuanxun ax
'apu 'ixuan pañukë chupa a pëtan-
këxun anribi chupa xëni a pañu-
biani kuantankëx anua chimapu
bukúnkë menu tsóbuakëxa, usai
ka Diosan ka 'apun ñu 'atima 'akë-
kamaribi mënóxa kixuan 'unánun
'iakëxa. ⁷Usai 'itankëxun ka 'apu
'imainun aín suntárunen kushi-
kaman a ëmanuaxa usai 'ikanti
achúshi bana nankëxa: Uínbi
ka ënë nètëkaman pitima 'ikën.
'Ianan ka uínbi aín ñuina 'arakakë-
kama pimianan 'umpaxbi 'amitima
'ikën. ⁸'Ianan ka kamáxbi chupan
mapuanan atun ñuinakamaribi
chupan mapukanti 'ikën, atun ñu
'atima 'akë a sinani bënëkin chupa
xëni pañuxun ka ami sinánkin
Dios aín kushibëtanbi ñukákanti
'ikën. Usakin 'akin ka achúshi
achúshi unin bëríbia 'atima ñu
'akë akama ënkanti 'ikën; ⁹usakin
nun 'akëbë sapi ka Diosan nuka-
mami 'atimakin sinania nishkë a
tupubuti 'ikën, usai 'ikin sapi ka
nu bamamitima 'ikën.

¹⁰Usakin atun ñu 'atima 'akë
ënia a mi sinania iskin ka Diosan
Nínivenu 'ikë unikama, uisabi
kana atu otima 'ai kixun sinánkin
an usakin 'akatsi kikë usakin
uisabi oma 'ikën.

**Diosan Jonás nishiabi
nuiba ñuikë bana**

4 ¹Jonásnën iskëx ka usakin
Diosan 'akë ax upíma 'iakëxa,
usa 'ain ka a kuëënima 'itsaira

nishakëxa. ²Usa 'ain ka abë banakin Dios ësokin kakëxa:

—'Ën 'Ibu Dios ësa ñu ka 'iti 'ikë, kixax kana 'ën menuaxi 'ëxkian. Usa 'ain kana bënëtishi Tarsis menu abáti sinánkë 'ian, 'ën kana mix kamina achúshi Dios nuibanairakë 'aish bënëtishi nishkëma a 'ai kixun 'unánkë 'ian, usa 'ain kamina 'ën sinánkëxun 'itsaira uni nuibakin 'atimokin tëmëramikatsi kixunbi mimia sinanatia 'akëma 'ain kixun ka munuma banai ami nishkin Dios kakëxa.

³Usa 'ain kana 'ëmi bamanun 'iminun mi ñukatini 'Ën 'Ibu Dios. Usa 'ain kana 'uran tsókë 'imainun bamakë 'iti 'ain.

⁴Ësai kikian ñukákëxunbi ka Diosan Jonás kakëxa:

—¿Usaími nishkë ax kara min sinánkëx asábi 'ik?

⁵Usokian kakëx ka a ëmanuax Jonás kuankëxa, kuani ka amiaxa bari urukë ami kikiani kuantankëx; anuxun Nínive ëma istisabi anu mapanati okin 'atankëx a tëmú tsóakëxa, anu ka uisa kara a ëma Diosan oia isnuxun kaini 'iakëxa. ⁶Usa 'ain ka Diosan achúshi itsi 'ain pëchi chabu anua Jonásnën aín mapanati okin 'akë anu koonun 'imiakëxa, usokëxun aín pëi tupënkë an Jonásnëa xanaira tanima 'itánun tupéonkëxa. Usokian tupéonkëx ka Jonás

'itsaira kuëëankëxa. ⁷'Aínbi ka a 'iónkë bëtsi nëtë pékarakë anun Diosanbi unimikëxun xënan aín pëi pikin aín xoribi pikëx chushiakëxa. ⁸Usa 'ain ka amiaxa bari urukë auküax bari urukëbëa suñu xanaira bëkinun Diosan 'imiakëxa, 'imikëbë ka ami katamëti 'aíma 'aia aín maxkámixun barin xarokëxa bënainsatankë anunbi Jonás bamatisa tankëxa.

—Usai 'ika 'uran tsókë 'imainun kana bamakë 'iti 'ai —kixun sinani kiakëxa.

⁹Usai 'iabi ka Diosan kakëxa:

—¿Usaími an mi tupéonkë itsi barin aín pëikëñunbi éskan nishkë ax kara asábi 'ik?

—¡'Ën sinánkëx ka asábi 'ikën! —kixun ka Jonásnën kakëxa. ¡'Ën nishkënbí kana bamatisa tanin kixun ka kakëxa!

¹⁰Usa 'ain ka Diosan kakëxa:

—Min 'apákëx koókëma ka a itsi 'iixa; achúshi imé kotankëxun mi tupéonbaitibi ka a pékaratëkënkë anun chushikë 'iixa. Usa 'aínbi kamina min 'itsaira a sinanin. ¹¹Usamaira okin kana 'ën Nínive kakë ëma a nuibatin, a ëma chaiira anu ka ciento veinte mil unikama an uisa ñux kara upí 'ikë kixun 'unánan, uisa ñux kara 'atima ñu 'ikë kixun 'unánkëma unikama 'aisamaira 'imainun, 'itsaira ñuina 'arakakë 'ikë kixun ka Diosan kakëxa.